

آینده

کیمیان

از این دیوانه ترسید!

● **حسین شریعتمداری**: در خبرها آمده است که کارگروه آینده مالی (FATF) تعلیق ایران از لیست سیاه گروه ویزه اقدام مالی را به مدت چهار ماه دیگر تمدید کرده است. چرا؟! تنها علتی که می‌توان برای این تعلیق چهارماهه برشمرد، ایستادگی ایران در مقابل خواسته دلت‌بار آنان در تصویب لوایح چهارگانه FATF و مخصوصا CFT و کنوانسیون پالرمو است. کارگروه اقدام مالی تهدید کرده بود که در صورت خودداری ایران از تصویب این لوایح، عواقب سختی در انتظار این کشور خواهد بود. ولی از آنجا که تصویب FATF در یک کلمه به منزله «خودکشی از ترس مرگ» است! علی‌رغم اصرار دولت و شماری از نمایندگان مجلس، تصویب این لوایح به نظر کارشناسی مجمع تشخیص مصلحت نظام موکول شد و خوشبختانه اکثریت اعضای مجمع به مابیت دلت‌بار و فاجعه‌آفرین آن پی برده و تاکنون از تصویب این لوایح خودداری کرده‌اند. به بیان دیگر، وقتی کارگروه اقدام مالی تهدیدهای خود را بی‌اثر دیده است با تعلیق ایران در لیست سیاه و تکرار تهدید قبلی در پی اثرگذاری بر اعضای مجمع تشخیص مصلحت و وادارکردن آنها به تصویب این لوایح دلت‌بار است.

جمهوری اسلامی

جنگ قدرت راکتار بگذارد

● **مسبح مهاجری**: رئیس‌جمهور حق دارد موانع کار را با مردم در میان بگذارد و برای برطرف‌ساختن آنها از مردم استمداد کند. استیفای این حقوق قانونی، از یک طرف به رفع تبعیض‌ها و بی‌عدالتی‌ها کمک می‌کند و از طرف دیگر بر توانایی دولت برای حل مشکلات می‌افزاید. واقعیت این است که رئیس‌جمهور در استفاده از حقوق قانونی خود کوتاهی می‌کند و همین امر یکی از علل وجود بی‌عدالتی‌ها در کشور است. این‌روزها عده‌ای از نمایندگان مجلس برای استیضاح رئیس‌مجلس تلاش می‌کنند. این، حق قانونی نمایندگان است. مجلس است که هر زمان لازم بداندن رئیس‌جمهور را استیضاح کنند. اما رئیس‌جمهور هم این حق را دارد که موانع، تنگناها، کارشکنی‌ها و بی‌عدالتی‌هایی را که در حق دولت می‌شود نیز توضیح بدهد و تشریح کند. اگر رئیس‌جمهور به درستی از این حق خود استفاده کند، استیضاح او از نظر مردم وجاهت نخواهد داشت و در مجلس نیز با شکست مواجه خواهد شد. شرایط کشور اکنون به‌گونه‌ای نیست که این‌ها در آن درصد تسویه‌حساب با دولت برآیند. امروز، همه باید دست به دست هم بدهند و با توطئه‌های دشمنان مقابله کنند. مجلس، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و فعالان سیاسی همه باید به یاری دولت بشتابند و یک بار اراده جمعی، کشور را از مشکلات موجود برهانند و به سرگردان‌دندان مردم در تنگنای معیشتی راضی نباشند. همه باید این واقعیت را درک کنند که امروز روز جنگ قدرت نیست، روز تعامل برای حل مشکلات مردم و کشور است.

میشیگان

شفافیت: قربانی رقابت سیاسی

● **جلال فیاضی، فعال رسانه**: اگر مسئولان و مقامات تن به یک سامانه شفافیت بدهند، با توجه به امکانات و فناوری‌های نوین امروزی، مسئله شفافیت امر دشواری نیست. اما یکی از دلایلی که روند شفافیت را طی سال‌های مختلف با مانع مواجه کرده است، ساختار رقابت سیاسی در کشور است؛ ساختار رقابت سیاسی در کشور ما، به‌جای اینکه مبتنی بر احزاب باشد، یک ساختار مبتنی بر افراد و باندهاست. احزاب سیاسی در ادبیات سیاسی جهان یک تعریف کاملاً مشخصی دارند که به واسطه آن می‌توانیم مدعی شویم امروز هیچ حزب سیاسی بالغ فراگیر قابل‌توجهی در کشور وجود ندارد. آنچه در دانشگاه میشیگان انجام شده و به مدل کوچکی هستند که بیشتر آنها به صورت باندی اداره می‌شوند. تفاوت ویژه بین باندها و احزاب سیاسی در تعریف واقعی آنها این است که احزاب سیاسی در رقابت سیاسی بر اساس منافع ملی و مصالح ملی عمل می‌کنند، اما باندها و گروه‌های سیاسی بر اساس منافع گروهی، باندی و شخصی عمل می‌کنند. وقتی که منافع باندی و شخصی جایگزین منافع ملی می‌شود به‌طور طبیعی نخستین‌گام در چنین رقابتی، پنهان‌کاری است. پنهان‌کاری هم ضد شفافیت است. به همین دلیل ما شاهد هستیم در هر مقطعی که بیشتر سخن از شفافیت به وجود آمده است، به بهانه‌ها و شیوه‌های مختلف با آن مخالفت شده است.

اعتراض

انگیزه‌های پنهان بن‌سلمان

● **صباح زنگنه**: نیت بن‌سلمان برای ماینجیگری میان هندوستان و پاکستان، بیشتر شبیه به یک مزاح است. حتی اگر پاکستانی‌ها هم وعده همکاری با بن‌سلمان برای گفت‌وگو با هندوستان بدهند، باز هم مسائل میان دو همسایه جنوب آسیا آن‌چنان پیچیده و عمیق است که فردی مانند بن‌سلمان توان حل‌وفصل آن را ندارد. به‌ویژه اینکه اغلب اقدام‌های تروریستی علیه هندوستان از سوی نیروهای بنیادگرای افراطی سلفی تکفیری صورت گرفته است که منشأ اندیشه و تربیت آنها از عربستان سعودی و دستگاه پادشاهی این کشور است. مورد دیگری که تصور می‌شد فرصتی برای خودنمایی بن‌سلمان باشد، موضوع مسلمانان چین بود. بن‌سلمان و عربستان به‌طور کامل در سه، چهار سال اخیر در مورد وضعیت مسلمانان اوغیور در چین سکوت مطلق اختیار کرده‌اند.

تحلیل رأی، موضوع موردعلاقه سیاست‌مداران. هنوز زمان زیادی به انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری باقی مانده، با این حال از همین حالا سخنرانی‌ها، مصاحبه‌ها، تحلیل‌ها، نوشته‌ها و تلاش‌های حول و حوش انتخابات آغاز شده است. یکی از مباحثی که مورد توجه خیلی از فعالان سیاسی و سیاست‌مداران است و اتفاقاً موضوع بسیاری از این مصاحبه‌ها و نوشته‌ها هم هست، این است که چه علل و عواملی بر نتایج انتخابات گذشته تأثیر داشته‌اند. همه دوست دارند بدانند چرا در فلان انتخابات، فلان نتیجه رقم خورده تا شاید بتوانند از پس این تحلیل‌ها و کشف علت‌ها، آینده را آن‌طور که خود می‌خواهند، رقم بزنند. گاهی اوقات تا مدت‌ها بعد از هر انتخابات، اظهارنظرها درباره این علل و عوامل ادامه دارد. مثلاً هنوز هم صحبت بر سر این است که دقیقاً چه عواملی باعث شدند حسن روحانی بر کرسی ریاست‌جمهوری بنشیند و پایگاه اصلی رای او کجا بود، یا مثلاً اگر رئیس به نفع قالیباف کناره‌گیری می‌کرد چه اتفاقی می‌افتاد. تحلیل رفتار رای‌دهندگان به معنای شناخت عوامل متکثر مؤثر بر رفتار رای‌دهندگان و تحلیل درست و واقع‌بینانه نتایج و رخدادهای پیش و پس از انتخابات، یکی از مباحث حساس و مهم در کمپین‌های انتخاباتی و بازاریابی سیاسی است.

خارجی‌ها در این باره کارهای زیادی کرده‌اند.

کشورهایی که سابقه طولانی‌تری در برگزاری انتخابات دارند، مطالعات زیادی در این باره انجام داده‌اند. بعضی کشورهای غربی سال‌هاست نقشه‌های جغرافیای انتخاباتی دارند و با احتمال بالا می‌دانند فلان منطقه چه روندی در رای‌دهی دارد و مردم فلان منطقه با چه احتمالی به چه کسی رای خواهند داد. در این نقشه‌ها، تمایلات حزبی و سیاسی مناطق مختلف و الگوی رفتار رای آنها نشان داده می‌شود. تعداد مطالعاتی که در این کشورها درباره تحلیل رفتار رای‌دهنده‌ها انجام شده، آن‌قدر زیاد است که صحبت از یک علم انتخابات‌شناسی است.

اما در فضای انتخاباتی کشور ما بیشتر تحلیل‌های قبل و بعد از هر انتخابات، میانه چپ‌اندسی با واقعیت ندارند. تحلیل‌ها و نتایج‌نظرسنجی‌های پیش از انتخابات عمدتاً با هدف ایجاد جو روانی تولید می‌شوند و گاهی هم صرفاً بیان آرزوهای نویسندگان آن تحلیل‌ها هستند. به قول جامعه‌شناس معروف فرانسوی، پیر بودریو، بسیاری از افکارسنجی‌ها، در واقع با هدف افکارسازی انجام می‌شوند. بعد از انتخابات هم عمده تحلیل‌هایی که درباره نتایج به‌دست‌آمده ارائه می‌شوند، مبتنی بر آرای شخصی و تفسیرهای فردی است و به‌هیچ‌وجه ارتباطی با رویکردهای علمی شناخته‌شده ندارند. علم انتخابات‌شناسی در ایران هنوز علمی ناشناخته یا کمترشناخته‌شده است.

اگر پیش و پس از انتخابات، کاندیداها و گروه‌های سیاسی نه بر اساس واقعیات، بلکه بر اساس تعصب‌های حزبی، شرایط و نتایج را تحلیل کنند، راه به جایی نخواهند برد. واقع‌بینی گاهی به اندازه پندبازی، کاری سخت و دشوار است. کسانی که از پس این کار برناییند و نتوانند بر طاب واقعیت راه بروند، یا به دام خیال‌پردازی و آرمان‌خواهی خواهند افتاد، یا گرفتار تعصب و سیاه‌نمایی خواهند شد. کسی که واقع‌نگر نباشد، عاقبتش حتماً پیروزی نیست، اگر تباهی نباشد. یکی از این مکاتب، مکتب میشیگان است. در کشورهای اروپایی کمتر و در آمریکای شمالی بیشتر، تحقیقات زیادی درخصوص بررسی علل و عوامل مؤثر بر رفتار رای‌دهندگان و تمایلات سیاسی و کارکنان انتخاباتی مردم انجام شده است. این مطالعات از منظر رویکردهای مختلف روان‌شناختی، جامعه‌شناسی، علوم اقتصادی، بازاریابی و نورومارکتینگ بوده است. یکی از مهم‌ترین این مطالعات که هنوز هم قابلیت بالایی در تفسیر و تحلیل انتخابات و رفتار رای‌دهنده‌ها دارد، کاری است که در دانشگاه میشیگان انجام شده و به مدل اجتماعی روان‌شناختی یا الگوی تعلق حزبی معروف است. سابقه این مدل به حدود ۷۰ سال پیش برمی‌گردد؛ یعنی دقیقاً سال ۱۹۲۸.

مدل میشیگان (تعلق حزبی): محققان مرکز تحقیقات دانشگاه میشیگان در کتاب معروف خود «رای‌دهنده آمریکایی»، «تعلق حزبی را مهم‌ترین متغیر برای توضیح رای افراد می‌دانند. به عقیده اینها، تعلق حزبی نتیجه علاقه روانی و عاطفی است که بین رای‌دهندگان و حزب به وجود می‌آید.» این وابستگی عاطفی، اغلب از زمان کودکی و نوجوانی در فرد ایجاد می‌شود و معمولاً از خانواده‌ها به فرزندان منتقل می‌گردد و محیط شغلی و اجتماعی هم در تثبیت این پیوندها مؤثر است. (ایوبی، ۱۳۷۷). اهمیت یک مفهوم تعلق حزبی دارد در این است که ثبات و تداوم دارد و تا مدت‌ها در فرد باقی می‌ماند.

در مدل میشیگان فرض بر این است که رای‌دهنده در وهله اول موجودی اجتماعی است که جهان را بر اساس یک سری تعلقات گروهی و وابستگی‌های جمعی می‌بیند. شناسایی یک فرد در گروه مانند یک طبقه اجتماعی، یک قومیت یا یک حزب، به معنای توسعه «خود» و شخصیت اوست. تعلق رای‌دهنده به یک حزب بخشی از هویت و تفسیر و شرح «خود» او به حساب می‌آید. بر اساس این مدل، رای‌دهنده‌ها آدم‌هایی هستند که رای می‌دهند تا خوشین‌تر و خوش‌تر تایید کنند. بر اساس مدل میشیگان می‌توان کل جامعه رای‌دهندگان را به سه بخش اصلی تقسیم کرد:

- طرفداران وفادار حزب «ما»
- طرفداران وفادار حزب «آنها»
- رای‌دهندگان غیرسیاسی، بدون تعلق حزبی،

مستقل یا خاکستری

فرض اصلی در هر انتخابات این است که رای

سیاست

جعفر شمس‌ی

انتخابات آینده؛ رأی‌دهنده‌های تعیین‌کننده، سیاست‌مداران جدید

محسن: رونق‌رستنی

اصلاح‌طلبان (با توجه به پایگاه حزبی ۲۵درصدی آنها) این آمار حدود ۲۵ درصد رای غیرسیاسی بوده است. این رای را باید از بین زنان، افراد کمتر باسواد، روستاییان، جوانان رای اولی و به‌طور کلی کسانی که با سیاست میانه‌گمتری دارند، به دست می‌آوردند.

انتقادات به این مدل: اما نتایج تحقیقاتی که در آمریکا و در فاصله سال‌های ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۴ انجام شد، نشان می‌داد تعداد رای‌دهنده‌های بدون تعلق حزبی تقریباً دو برابر شده بود. در همین فاصله زمانی، جمعیت رای‌دهنده‌های دارای تعلق حزبی از ۳۸ به ۲۶ درصد کاهش یافته بود. همچنین برخی پژوهشگران وجود رابطه عاطفی میان افراد و احزاب را کم‌رنگ نشان داده، معتقد بودند وابستگی افراد به احزاب و گروه‌های سیاسی فقط منوط به روابط عاطفی نیست و برنامه‌ها و سیاست‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در گرایش‌های سیاسی دارند.

وقوع توفان‌های اجتماعی: اما نکته مهمی که وجود دارد، این است که با وجود قدرت تعلق حزبی و تداوم آن در افراد، گاهی اوقات تحت تأثیر آنچه به توفان‌های اجتماعی معروف است، ممکن است این آمار و اطلاعات دستخوش تغییرات اساسی شوند. مشابه آنچه در دهه ۱۹۶۰ در اروپا اتفاق افتاد، ممکن است تعلق‌های حزبی و علائق این چنینی به‌کلی دگرگون شده و به همین دلیل از تعداد کسانی که وابستگی‌های حزبی دارند کاسته شده، بر تعداد کسانی که به صورت مستقل، تصمیم خود را تحت تأثیر شرایط روز می‌گیرند، افزوده شود.

باز هم در کشور ما و برای حصول اطمینان از وقوع چنین تغییری هیچ اطلاع و آمار دقیقی وجود ندارد. صرفاً آنچه هست، تحلیل‌های شهودی و حدس و گمان‌ها و تفاسیری است که بر مبنای رخدادهای اجتماعی می‌توان به آنها تکیه کرد. بعضی علانم موجود در چند ماه گذشته نشانه‌هایی از تغییرات در میزان تعلقات حزبی را نشان می‌دهند. بسیاری از فعالان و صاحب‌نظران سیاسی در مصاحبه‌ها و مقاله‌های خود به این موضوع اشاره دارند و برای آنها راه‌حل ارائه می‌کنند. برخی معتقدند به دلیل همین تحولات اجتماعی، گروه‌های موجود سیاسی باید دست به تحول اساسی بزنند، برخی چهره‌ها باینیه‌ها و مانیفست‌های جدید ارائه می‌دهند و بعضی تلاش می‌کنند خود را نماینده موج تغییرات و تحولات معرفی کنند. هر

چیز که در راستای آرمان‌های متعالی بشر است، نهضت آزادی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین احزاب فعال ایران با سابقه‌ای نزدیک به ۶۰ سال، در راستای باور به دموکراسی، حقوق بشر، صلح جهانی، منافع ملی ایران و حفظ امنیت منطقه، از کلیه احزاب و تشکلهای سیاسی دموکراسی‌خواه جهان تقاضا دارد تا نسبت به این رفتار اخلاقی، نظامیان آمریکایی به ارمغان آورده شود. دستبای به آزادی، فرایندی است اصلاح‌طلبانه و تدریجی که منوط به همکاری و تعامل ملتها و دولت‌ها در راستای آرمان‌های متعالی بشر است. نهضت آزادی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین احزاب فعال ایران با سابقه‌ای نزدیک به ۶۰ سال، در راستای باور به دموکراسی، حقوق بشر، صلح جهانی، منافع ملی ایران و حفظ امنیت منطقه، از کلیه احزاب و تشکلهای سیاسی دموکراسی‌خواه جهان تقاضا دارد تا نسبت به این رفتار اخلاقی، نظامیان آمریکایی به ارمغان آورده شود. دستبای به آزادی، فرایندی است اصلاح‌طلبانه و تدریجی که منوط به همکاری و تعامل ملتها و دولت‌ها در راستای آرمان‌های متعالی بشر است.

نهضت آزادی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین احزاب فعال ایران با سابقه‌ای نزدیک به ۶۰ سال، در راستای باور به دموکراسی، حقوق بشر، صلح جهانی، منافع ملی ایران و حفظ امنیت منطقه، از کلیه احزاب و تشکلهای سیاسی دموکراسی‌خواه جهان تقاضا دارد تا نسبت به این رفتار اخلاقی، نظامیان آمریکایی به ارمغان آورده شود. دستبای به آزادی، فرایندی است اصلاح‌طلبانه و تدریجی که منوط به همکاری و تعامل ملتها و دولت‌ها در راستای آرمان‌های متعالی بشر است.

آمار موجود درباره گروه‌های رای‌دهنده در ایران: از میان این معدود کارهای انجام‌شده، یکی نظرسنجی توسط مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) انجام شده که به ادعای این مرکز مربوط به مقطع زمانی دهم تا سیزدهم ۱۳۹۶، یعنی در روزهای منتهی به انتخابات ریاست‌جمهوری و در سطح ملی است. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از این نظرسنجی تعداد کسانی که خود را اصلاح‌طلب نامیده‌اند (به این گروه سیاسی تعلق حزبی نداشته‌اند) ۲۸ درصد، تعداد کسانی که به اصولگرایان تعلق حزبی داشته‌اند ۱۵ درصد، کسانی که به هیچ‌کدام از این دو حزب تعلق خاطری نداشته‌اند ۳۰ درصد و کسانی هم که جواب نمی‌دانم را به این سؤال داده‌اند، ۲۵ درصد بوده است. یادآوری کنیم که نظرسنجی‌های زیادی درباره کاندیداها انجام شده اما اهمیت و ویژگی متمایز این نظرسنجی در این بوده که فراتر از افراد، گروه‌های سیاسی و تمایل مردم به این گروه‌ها را بررسی کرده است.نظرسنجی دیگری که تمایل و تعلق حزبی مردم به گروه‌های سیاسی داخلی را سنجیده، نظرسنجی مؤسسه آئیز است که نتایجی نسبتاً مشابهی با نتایج ایسپا به دست آورده است؛ البته در نظرسنجی این مؤسسه، تعداد انتخاب‌های شرکت‌کنندگان بیشتر است و یک گروه عمده دیگر به نام اعتدالگرایان در نظر گرفته شده است. تمایل مردم به دو گروه اصلاح‌طلبان و اعتدالگرایان (با توجه به نزدیکی مواضع این دو گروه به هم، آنها را جمع بسته‌ایم تا قابلیت مقایسه بالاتری با نظرسنجی ایسپا داشته باشد) مجموعاً ۲۵ درصد، تمایل به اصولگرایان ۱۲ درصد، هیچ‌کدام ۱۱ درصد، و نظری ندارم یا نمی‌دانم ۴۴ درصد بوده است.

تحلیل آرا: اگر بخواهیم بر مبنای همین داشته‌های اندک وضعیت فعلی را با رویکرد مدل میشیگان تحلیل کنیم، باید گفت حدود ۳۵ تا ۴۵ درصد از مردم ایران به یکی از دو گروه سیاسی عمده داخلی تعلق حزبی دارند. یعنی بر اساس این الگو، در برنامه‌ریزی‌های انتخاباتی باید این تعداد از رای‌دهنده‌ها را کنار گذاشت و هیچ کاری با هدف تغییر رای آنها انجام نداد.

میزان مشارکت در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد حدود ۷۳ درصد مردم ایران در انتخابات شرکت کرده‌اند. اگر فرض کنیم کسانی که اصلاحاً به یکی از دو گروه سیاسی داخلی تعلق حزبی دارند، به‌طور کامل در انتخابات شرکت کرده‌اند (یعنی همان ۳۵ تا ۴۵ درصد بالا)، بنابراین حدود ۲۵ تا ۳۵ درصد باقی‌مانده، کسانی بوده‌اند که در جریان نظرسنجی‌ها یا به هیچ‌کدام از گروه‌های سیاسی موجود ابراز تعلق نکرده یا به این سؤال که به کدام‌یک از گروه‌های سیاسی تمایل دارید، پاسخ «نمی‌دانم» یا «نظری ندارم» داده بوده‌اند. این یعنی حدود ۳۵ تا ۴۵ درصد مردم ایران در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۶ کسانی بوده‌اند که تعلق حزبی خاصی نداشته و بر اساس شرایط خاص اقتصادی، اجتماعی و تحت تأثیر کمپین‌های انتخاباتی و مناظرات تصمیم خود را در روزهای پایانی گرفته‌اند.

بر اساس مدل میشیگان این ۲۵ تا ۳۵ درصد، کسانی بوده‌اند که نتیجه نهایی انتخاب را نهایتاً تعیین کرده‌اند. بر این اساس، اصولگراها در انتخابات سال ۹۶ برای رسیدن به عدد پیروزی و کسب اکثریت (با توجه به اینکه درصد تعلق حزبی آنها حدود ۱۵ است) به حداقل ۳۵ درصد رای غیرسیاسی نیاز داشته‌اند، اما برای

ایسپا	آئیز
۲۸	۲۵
۱۵	۱۲
۲۵	۴۴
۳۰	۱۱
-	۶
-	۲

جدول ۱- مقایسه نتایج مؤسسات ایسپا و آئیز

روزنه

نامه نهضت آزادی ایران درباره اقدامات دولت آمریکا علیه ایران

● **نهضت آزادی ایران** در نامه‌ای به بیش از ۱۶۰ حزب در کشورهای مختلف جهان نسبت به سیاست‌های خصمانه دولت آمریکا درباره ایران اعتراض کرده و از این احزاب خواسته است که دولت‌های متوع خود را به مقابله با این اقدامات تشویق کنند. متن این نامه را در ادامه می‌خوانید:
دبیران محترم احزاب دموکراسی‌خواه جهان، پس از سال‌ها چالش مبتنی بر مذاکرات فشرده سیاسی پیرامون پرونده هسته‌ای ایران، با روی‌کارآمدن دولت رئیس‌جمهور روحانی و با ابراز حسن نیت کشورهای موسوم به ۵+۱، سرانجام این مذاکرات در قالب توافق‌نامه با عنوان برجام به‌ثمر نشست و بر اساس قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد به مثابه یک توافق‌نامه بین‌المللی رسمیت یافت و مورد تأیید قرار گرفت. اما با روی‌کارآمدن دولت جدید آمریکا، این دولت بدون ابراز هیچ دلیل قانع‌کننده‌ای برای افکار عمومی جهان و دولت‌های اروپایی و آسیایی شرکت‌کننده در مذاکرات، به‌طور یکجانبه و منصرف از اصول و ارزش‌های دموکراتیک از این تعهد بین‌المللی خارج شد و تحریم‌های بی‌سابقه و ناموجهی را علیه جمهوری اسلامی ایران اعمال کرد. در ارتباط با این رفتار دولت جدید آمریکا، موارد زیر قابل توجه است:برجام افزون بر آن که الگویی نو و صلح‌آمیز در برابر مناقشات جدی بین‌المللی به شمار می‌رود، یک توافق بین‌المللی بوده که بر اساس ماه‌ها تلاش جمع زیادی از سیاستمداران و کارشناسان به‌دست آمده است. نقض این توافق بین‌المللی، اقدام ناپسندی است که اعتبار تلاش‌های مسالمت‌آمیز و آسانی را ناهنجار کرده و ضمن کاهش اعتماد عمومی ملت‌ها به فعالیت‌های در چارچوب منشور ملل متحد، ثبات و صلح جهانی را نیز در معرض خطر قرار می‌دهد. این رویه‌ای که دولت آمریکا نه تنها در قبال برجام بلکه در برابر سایر تعهدات بین‌المللی در پیش گرفته است، بی‌احترامی و نادیده‌نگاشتن تمام زحمات، دستاوردهای بردشودستانه و تجربه کشورها و ملت‌ها برای هم‌زیستی مسالمت‌آمیز بر پایه «گفتگو و تفاهم» است.دولت آمریکا مدعی است برجام توافق خوبی نبوده زیرا برخی موارد از جمله فعالیت‌های موسشکی و سیاست خارجی ایران در حوزه خاورمیانه، در آن لحاظ نشده است. این ادعاها در صورتی ابراز شده و در مقام بهانه برای نقض توافقی صلح‌آمیز قرار گرفته که برجام از ابتدا قرار نبود به موضوعات غیرهسته‌ای بپردازد و حل موضوعاتی چون رفتار منطقه‌ای ایران خارج از دستور کار آن بوده است. البته مسائلی از این دست می‌تواند در قالب مذاکرات و توافقات جدگاتنه، و با رعایت و حفظ اصول امنیت کشور، مورد بررسی قرار گیرد.تجربه نشان داده که این مردم ایران هستند که بیشترین ضرر و زیان اقتصادی را از ناحیه تحریم‌ها متحمل می‌شوند و در شرایط مخاطره‌آمیز قرار می‌گیرند و افزون بر آن، تحریم‌ها منجر به تضعیف طبقه متوسط و محرومان جامعه شده و روند دموکراسی‌خواهی در ایران را نیز مختل می‌کند. پس برخلاف آن‌چه دولت آمریکا مدعی است، اقدامات این دولت که هم‌سو با متحدانش در منطقه یعنی رژیمه استراکرای اسرائیل و حکومت عربستان سعودی اعمال می‌شود، در راستای کمک به مردم ایران نبوده و موضوع جریانات تندروی داخلی و جنگ‌افروزان خارجی را تقویت خواهد کرد.نقض برجام، خیانت به اعتماد ملت‌هاست و آزادی‌خواهی و حاکمیت قانون در ایران قرار دارد. گرچه رئیس‌جمهور آمریکا گفته که در کنار مردم ایران در راه مبارزه برای آزادی می‌ایستد، اما آزادی واقعی نه با حمایت‌های دولت آمریکا از براندازان حاصل می‌شود و نه یک کالاست که با کوله‌پشتی نظامیان آمریکایی به ارمغان آورده شود. دستبای به آزادی، فرایندی است اصلاح‌طلبانه و تدریجی که منوط به همکاری و تعامل ملتها و دولت‌ها در راستای آرمان‌های متعالی بشر است.

نهضت آزادی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین احزاب فعال ایران با سابقه‌ای نزدیک به ۶۰ سال، در راستای باور به دموکراسی، حقوق بشر، صلح جهانی، منافع ملی ایران و حفظ امنیت منطقه، از کلیه احزاب و تشکلهای سیاسی دموکراسی‌خواه جهان تقاضا دارد تا نسبت به این رفتار اخلاقی، نظامیان آمریکایی به ارمغان آورده شود. دستبای به آزادی، فرایندی است اصلاح‌طلبانه و تدریجی که منوط به همکاری و تعامل ملتها و دولت‌ها در راستای آرمان‌های متعالی بشر است.

نهضت آزادی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین احزاب دموکراسی‌خواه جهان، در این شرایط دشوار، ملت ایران را تنها نگذارند و از صلح و تعهدات جهانی در قبال برجام حمایت کنند و اعتراضات مدنی خویش را علیه سیاست‌های توسعه‌طلبانه و نقض تعهدات بین‌المللی توسط دولت ترامپ که اساس سیاست خارجی مقامات کاخ سفید قرار گرفته است، ابراز دارند. محمد توفلی، دبیرکل نهضت آزادی ایران،